

**แนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ
อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี**

The Guidelines for Cultural Tourism Resource Management
of Thai Song Dam Culture Center, KhaoYoi District, Phetchaburi Province, Thailand.

พิทักษ์ ทิววงศ์¹ กิตติพงษ์ อินแก้ว² มานิตา นงษ์นริธรินา³ และ วรณิศา เรืองวิทย์⁴

¹ สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกต ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 49 คน เพื่อศึกษาถึงปัญหาเพื่อนำเสนอถึงการบริหารจัดการในการพัฒนาการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ให้มีการจัดการที่ดีขึ้น และจัดการให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการพัฒนาและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าศูนย์วัฒนธรรมควรมีการจัดการที่เป็นระบบ มีการจัดสรรงบประมาณแต่ละปีให้เพียงพอ มีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว การจัดการเรื่องของที่ระลึก พัฒนาแนวทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทาง การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม และความสามารถในการเข้าถึงสถานที่ ตลอดจนมีการวางแผนระยะยาวที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งสร้างทัศนคติของคนรุ่นใหม่ให้ใส่ใจใน อัตลักษณ์อันดีงามของชุมชน

คำสำคัญ : การจัดการทรัพยากร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไทยทรงดำ

Abstract

The studying guidelines for cultural tourism resource management of Thai Song Dam Culture Center, KhaoYoi district, Phetchaburi Province, Thailand is qualitative in-depth interview and observation 49 participants. The result of this study found that the Cultural Center should create a systematic management. Apportioning enough budgets is required. Implementing more attractive things for tourists including souvenirs development. Developing PR issues and sign posts is also necessary. A training course of cultural knowledge and accessibility for tourist guides is suggested. Centering a long-term developing plan is also included. As well as cultivating right attitude of the young generation about interest of their own beautiful local-characteristic community is important.

Keywords: Resource Management, Cultural Tourism, Thai Song Dam

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับโลก ซึ่งประเทศไทยได้นำมาปรับใช้ในกระบวนการวางแผนพัฒนาประเทศด้วยเช่นกัน โดยได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการพัฒนาที่เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวเป็นหลักมาให้ความสำคัญกับเป้าหมายด้านอื่น ๆ อีก เช่น ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

ในส่วนของจังหวัดเพชรบุรีได้มีนโยบายในการดำเนินงาน “หมู่บ้านต้นแบบแห่งการเรียนรู้” โดยหมู่บ้านต้นแบบแห่งการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหมู่บ้านที่เป็นศูนย์เรียนรู้ระดับอำเภอในภาพรวมของหมู่บ้านที่ บ่งบอกตำแหน่งหรือศักยภาพของอำเภอนั้น โดยศึกษาจากข้อมูลและการนำเสนอภายในศูนย์เรียนรู้เชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมภายนอกศูนย์เรียนรู้ และเป็นหมู่บ้านในการศึกษาดูงานกระบวนการบริหารจัดการตนเองของหมู่บ้านสามารถนำไปสู่ “ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน” โดยมีศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นแกนกลางในการดำเนินงาน จากกรณีประสบการณ์ในแหล่งวัฒนธรรมที่คงอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นทำให้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นมีการพัฒนาน้อยกว่าที่ควร มีกระบวนการจัดการที่ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นแบบเป็นแผนตามหลักการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งควรที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กล่าวคือ มีการรักษา และเสริมสร้างให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอยู่ในสภาพที่ดี คงความสวยงาม คงความคุณค่าแก่ท้องถิ่นตลอดไป อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนหมู่มากในระยะยาว (สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ 2549: 87)

ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี นั้นมีการก่อตั้งมาเมื่อปี พ.ศ. 2500 โดยไม่มีการบำรุงรักษา ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมประวัติ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิตต่าง ๆ ของชาวไทยทรงดำไว้ เผ่าไทดำ หรือไทยทรงดำ หรือ ลาวโซ่ง มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่เมืองแดง ซึ่งแต่เดิมเป็นเมืองใหญ่ของแคว้นสิบสองจุไทย ปัจจุบันคือเมืองเดียนเบียนฟู อู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเวียดนาม มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาว (แคว้นล้านช้าง) ทิศเหนือติดกับตอนใต้ของประเทศจีนได้ข้ามมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในแผ่นดินไทยนานกว่า 200 ปี มีประวัติการอพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี รัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 3 ตั้งถิ่นฐานอยู่ทั่วไปในเขตภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ที่อำเภอเขาย้อยปัจจุบันประชากรมากกว่าร้อยละ 80 เป็นชาวไทยทรงดำ ซึ่งอยู่ร่วมกันด้วยความรักกลมเกลียวสามัคคี (ถนอม คงยิมละมัย: แผ่นพับ)

การวิจัยครั้งนี้มีผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงแนวทางการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการทรัพยากร

0:125(53)_31

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งสามารถนำมาประยุกต์ใช้
กับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแหล่งอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของ ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ
อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนศูนย์
วัฒนธรรมไทยทรงดำ อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกต
ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก โดยการใช้แนวคำถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น และสัมภาษณ์ด้วยความ
ระมัดระวังเพื่อให้ได้คำตอบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย บุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน
49 คน ได้แก่ ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรม จำนวน 3 คน กำนัน 1
จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน นักท่องเที่ยว จำนวน 20 คน และชาวบ้านที่อาศัยอยู่รอบบริเวณศูนย์
วัฒนธรรมไทยทรงดำ จำนวน 20 คน และใช้การตรวจสอบข้อมูลหลายทาง (Triangulation) เพื่อสร้างความ
น่าเชื่อถือของข้อมูลจากบุคคลรอบข้าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในศูนย์วัฒนธรรม รวมไปถึงการ
สัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในอำเภอเขาชัยด้วยไป เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในอดีตและปัจจุบันในเชิงลึก ในด้าน
การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว การบริการ การทำนุบำรุง การพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน หลังจากนั้นนำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ นำเสนอผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว (3 As)

แหล่งท่องเที่ยวจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ หรือ 3' As คือ

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) คือ ความประทับใจจากการให้บริการและความสวยงามของแหล่ง
ท่องเที่ยว
2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปถึง
สถานที่ท่องเที่ยวได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายยิ่งขึ้น
3. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกไปยัง
จุดหมายปลายทาง สามารถเชื่อมโยงถึงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงได้ และความเป็นมิตรไมตรีในการต้อนรับ
นักท่องเที่ยวจากชุมชนในพื้นที่หรือเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว (กรกช แสนป้อ, 2549)

แนวคิดด้านการประเมินความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
ความสามารถในการให้บริการของผู้เดินทางท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
และความสามารถที่จะรองรับได้ของพื้นที่ (กรกช แสนป้อ, 2549)

แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่สามารถสนองตอบความต้องการทางเศรษฐกิจ
สังคม และสุนทรียภาพในขณะเดียวกันก็สามารถรักษาความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรม กระบวนการที่จำเป็นจึง
นิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบสนับสนุนสิ่งมีชีวิตทั้งหลายในโลกให้อยู่ได้ต่อไปจนถึงคนรุ่น
ลูกหลาน มีเป้าหมายทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็ก มีการบริหารจัดการทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยต้อง
ดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตของชุมชน ต้องตระหนักต่อ
การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว
ยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคกัน (กรกช
แสนป้อ, 2549: 19)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการที่ได้เข้าไปสังเกตการณ์ สัมภาษณ์ในศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ และบริเวณชุมชนบ้าน
หนองปรัง จากกลุ่มบุคคลหลายกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ และนำข้อมูลเหล่านี้มา
ประมวลผลร่วมกัน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ
อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี แนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ
ชุมชนศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการศึกษา

จากการวิจัยและการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์
วัฒนธรรมไทยทรงดำ อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี ทำให้ทราบว่า ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมีการบริหาร
จัดการโดยเทศบาลตำบลเขาชัย และมีการใช้บุคลากรและกลุ่มบุคคลในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้วิถีชีวิต
เกี่ยวกับชาวไทยทรงดำ ให้กับนักท่องเที่ยวภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาล นำโดยนายกเทศมนตรีตำบลเขา
ชัย โดยมีแนวคิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมในชุมชนที่มีอยู่มิให้เสื่อมสลายไป มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของ
นักท่องเที่ยวเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีการบริการ
นักท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ หรือแม่ครัวบริการจำนวนเลี้ยง เพราะมีการออกแบบอาคารที่สามารถเข้าพักได้ขนาด
500 คน มีการจัดงานเลี้ยง และการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ต้องการถ่ายทอดให้กับบุคคลภายนอกได้รับทราบ

ภายในศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมีที่จัดกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวโดยการถ่ายทอดวิถีชีวิต อาหาร ความเป็นอยู่ การแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรมประเพณี และอาชีพ โดยจัดแสดงให้นักท่องเที่ยวได้รับชมอย่างใกล้ชิดเข้าถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างแท้จริงของชุมชน ตลอดจนการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวให้มีการเข้าถึงโดยการเชิญนักท่องเที่ยวเข้า ร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย โดยมีอัตราค่าบริการเริ่มต้นที่ 1,500 บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นายกเทศบาลเขาย้อย ในด้านการบริหารจัดการทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำได้รับการจัดการจากทางเทศบาลโดยใช้นุเคราะห์ของเทศบาล เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ 2 คน และชาวบ้านที่เป็นผู้ ปราชญ์ชาวบ้านที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมไทยทรงดำในการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่ นักท่องเที่ยว แต่ละปีมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับศูนย์วัฒนธรรม แต่ไม่เพียงพอกับความต้องการ เทศบาลทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในศูนย์วัฒนธรรม แต่ขาดงบประมาณในการสนับสนุนความช่วยเหลือ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรม นักท่องเที่ยว ผู้บริหารศูนย์วัฒนธรรม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหาและสาเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ซึ่งเป็นปัญหาด้านการเดินทาง สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ป้ายชื่อศูนย์ วัฒนธรรม ป้ายบอกทาง มัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การประชาสัมพันธ์ ความหลากหลายของสินค้า ที่ระลึก จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรม การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรม ทักษะของบุคลากรภายในชุมชนที่แตกต่างกัน และความไม่เพียงพอของสถานที่ต่อการรับนักท่องเที่ยว แนวทาง ในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว ครัววิเคราะห์ ปัญหา และจัดการตามปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน ได้แก่

1. ปัญหาด้านการเดินทาง

การท่องเที่ยวนั้นสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มาก หากมีความสะดวกสบาย ในการเดินทางเที่ยวชม เส้นทางการเดินทางมายังศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นมี 2 เส้นทาง เส้นทางแรกจะเป็น ถนนคอนกรีตค่อนข้างแคบ และคดเคี้ยวตามบริเวณข้างทุ่งหญ้า ทำให้การสัญจรเป็นไปอย่างยากลำบาก ส่วน อีกเส้นทางหนึ่งในช่วงป้ายบริเวณสองข้างทางเป็นที่ตั้งของตลาดนัดส่งผลให้รถขนาดใหญ่ เช่น รถโดยสาร เดินทางเข้ามาไม่สะดวก จึงจำเป็นต้องจัดรถขนาดเล็กไปรับนักท่องเที่ยวมาจากปากทางเข้าสู่ศูนย์วัฒนธรรม หรือ ให้นักท่องเที่ยวเดินทางจากปากทางประมาณ 200 เมตร ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ต้องเข้าไปรอรับนักท่องเที่ยวและ แวะคำให้ช่วยเปิดทางถนนให้แก่รถของนักท่องเที่ยวเพื่อการเดินทางที่สะดวก ทางศูนย์วัฒนธรรมได้ตระหนักถึง ความสำคัญของปัญหาการเดินทางเป็นอย่างดี ดังนั้นปัญหาด้านการเดินทางนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายงานที่ มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันระดมความคิด แก้ไขปัญหาการเดินทางให้มีความสะดวกสบายที่สุด เพื่อเป็นการ ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมยังศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

2. สภาพแวดล้อมภายในของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

สภาพแวดล้อมภายในศูนย์วัฒนธรรมมีความกลมกลืนกับชุมชนเป็นอย่างดีมีโอบอ้อมอารีที่ แสดงถึงวิถีชีวิตของชาวไทยทรงดำซึ่งเป็นการเข้าถึงวัฒนธรรมได้อย่างกลมกลืน มีลักษณะของเหตุการณ์สำคัญ

เฉพาะกาล นอกจากนี้ทางศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำยังมีงานประเพณีในเทศกาลสำคัญของชุมชนไทยทรงดำ มีการจัดงานประเพณีและการแสดงในเทศกาลต่าง ๆ การแสดง สี่ เสียงในศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทยทรงดำ เช่น การแต่งกาย นุ่งซิ่นไทยทรงดำ สวมเสื้อสายเดี่ยวแบบ ดั้งเดิมหรือเสื้อคอกระเช้า ท้าหม บั้นเกล้า เครื่องประดับแบบดั้งเดิมทำด้วยเงิน ปัญหาที่พบคือยังขาดการ ปรับแต่งภูมิทัศน์ เนื่องจากขาดงบประมาณ และขาดเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษา

3. สภาพแวดล้อมภายนอกของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

สภาพแวดล้อมภายนอกของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นยังไม่ได้รับการปรับปรุงเท่าที่ควร คือ ไม่มีการจัดการอย่างเป็นระบบเท่าที่ควร มีการค้าขายสินค้าบริเวณริมทางเข้าออกศูนย์วัฒนธรรมทำให้การ เดินทางเข้าออกค่อนข้างลำบาก และป้ายบอกทางที่ไม่ชัดเจน ตลอดจนในบางเดือนชาวบ้านมีการการเผาหญ้า ในนาที่มีการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปัญหาทุกอย่างควรต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อม ภายนอกที่ดีและเหมาะสมจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมากขึ้น

4. ป้ายชื่อศูนย์วัฒนธรรม

ป้ายชื่อศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนับว่ายังไม่เป็นที่โดดเด่นและชัดเจนมากพอ คือ ป้ายชื่อ ศูนย์วัฒนธรรมมีจำนวนน้อย และมีขนาดเล็กทำให้เกิดความไม่ชัดเจน ไม่โดดเด่น จึงไม่เป็นที่สะดุดตาแก่นักท่องเที่ยวที่สัญจรไปมามากนัก สาเหตุคือการขาดผู้มีความเชี่ยวชาญ จำนวนผู้ค้าและแนวเรื่องรูปแบบของ ป้ายที่เหมาะสม ดังนั้นทางศูนย์วัฒนธรรมควรปรึกษามัคคุเทศก์ผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำป้ายชื่อศูนย์วัฒนธรรมให้มีขนาด ใหญ่ โดดเด่น ชัดเจน และแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เพื่อให้สามารถดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว

5. ป้ายบอกทาง

ป้ายบอกทางนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการแสดงเส้นทางการเดินทางจากจุดนัดพบมายัง สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ป้ายบอกทางของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นยังขาดความโดดเด่นและชัดเจน ทำให้ นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางมาเยี่ยมชมศูนย์วัฒนธรรมต้องใช้เวลามากในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นการ จัดทำป้ายบอกทางต้องมีความโดดเด่น ชัดเจน และติดตั้งตลอดเส้นทางจนถึงสถานที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรม ไทยทรงดำ จะเป็นการอำนวยความสะดวกที่ดีสำหรับนักท่องเที่ยว

6. มัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้

มัคคุเทศก์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องมีภายในศูนย์วัฒนธรรมไทย ทรงดำ เพราะในการถ่ายทอดองค์ความรู้จำเป็นที่จะต้องเป็นผู้รู้หรือที่เรียกว่ามัคคุเทศก์เป็นผู้ถ่ายทอด

ความรู้ มักยุคหนึ่งคนเป็นผู้ที่สืบทอดเชื้อสายของชาวไทยทรงดำ เป็นผู้ที่ดีกล้า หรือมีความรู้มากพอที่จะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวได้รู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทยทรงดำได้อย่างลึกซึ้ง ปัญหาที่พบคือศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำขาดนักศึกษาคณะที่มีประสบการณ์ และได้รับการอบรม ในการนำชมให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว แนวทางการแก้ไขคือศูนย์วัฒนธรรมควรประสานขอความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนด้านการท่องเที่ยว เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการฝึกอบรม ข้าราชการครูจากโรงเรียนในพื้นที่ ที่เป็นอาสาสมัครมาช่วยงาน

7. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นนับว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำยังไม่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากนัก ปัจจุบันศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมี Website ของทางศูนย์วัฒนธรรมเอง คือ www.thaiSongdamkhaoyoi.com และมีการประชาสัมพันธ์โดยใช้แผ่นพับประชาสัมพันธ์ โดยนำไปวางไว้ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ บริเวณใกล้เคียง เช่น ถ้าเขาย้อย บริเวณสถานบริการน้ำมันในเขตจังหวัดเพชรบุรี หรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์การบริหารส่วนตำบลในหลายจังหวัด ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำยังมีช่องทางการประชาสัมพันธ์น้อยจึงควรมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น เช่น ทางแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์บนทางหลวง สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น โดยต้องแสดงให้เห็นถึงความมีเสน่ห์เฉพาะตัวอันเกิดจากความงดงามตามธรรมชาติ วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เพื่อเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว

8. ความหลากหลายของสินค้าที่ระลึก

ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นได้จัดทำสินค้าที่ระลึกเป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าไทยทรงดำ ซึ่งเดิมสินค้าของศูนย์วัฒนธรรมนั้นเป็นผ้าถุง และเสื้อ แต่ในปัจจุบันทางศูนย์วัฒนธรรมได้ปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของสินค้าที่ระลึกให้สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น กระเป๋าโทรศัพท์ พวงกุญแจ กระเป๋าพกพา เพราะหากทางศูนย์วัฒนธรรมไม่ปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของสินค้าที่ระลึก เมื่อนักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำจะไม่มีสินค้าให้เลือกซื้อ ทำให้ทางศูนย์วัฒนธรรมขาดโอกาสทางการจำหน่ายเป็นการสูญเสียรายได้ที่สามารถนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ แม้ว่าทางศูนย์วัฒนธรรมได้มีการปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของสินค้าที่ระลึกแล้ว แต่ขาดความหลากหลาย ดังนั้นศูนย์วัฒนธรรมควรคิดประดิษฐ์สินค้าที่ระลึกให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นอีก สินค้าที่ระลึกนั้นควรจัดทำให้มีความทันสมัย โดยที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ

9. จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรม

จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้น ยังมีไม่เพียงพอต่อการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยว นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ เพราะในช่วงเวลาที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เช่น การศึกษาฐานของนักเรียน นักศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ต่าง ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ดูแลได้ไม่ทั่วถึง จึงต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำให้มากพอต่อการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์นั้นควรจะเป็นชาวไทยทรงดำในพื้นที่ รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับชาวไทยทรงดำได้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความมีอัตลักษณ์ของชาวไทยทรงดำได้อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งมีการศึกษาหรือมีประสบการณ์ในเรื่องของการท่องเที่ยว การตลาด จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

10. การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรม

งบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นได้รับความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากการจัดสรรงบประมาณด้านสิ่งก่อสร้างแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนงบประมาณในเรื่องของการดูแลรักษา การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ด้านการตลาด ด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรร่วมกันระดมความคิด โดยอาจเขียนเป็นโครงการแสดงรายละเอียดสิ่งที่ต้องการและพัฒนาของศูนย์วัฒนธรรม โดยแจกแจงรายละเอียดและค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น อย่างละเอียดและถี่ถ้วน จากนั้นจึงยื่นเสนอโครงการต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือบริษัทเอกชน ต่าง ๆ เพื่อขอสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณ

11. หักศรัทธาของบุคคลภายในชุมชนที่แตกต่างกับ

ทัศนคติของบุคคลภายในชุมชนที่แตกต่างกันอันเกิดจากบุคคลลงฝ่ายมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยฝ่ายหนึ่งต้องการอนุรักษ์อัตลักษณ์ของท้องถิ่นให้เป็นแบบดั้งเดิม และอีกฝ่ายหนึ่งยอมเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของชุมชนตามกาลเวลา ปัญหาดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขในขณะนี้ ดังนั้นเพื่อการจัดการและพัฒนาที่ดีทั้งสองฝ่ายควรร่วมมือ และปรึกษาหารือกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ในการจัดการศูนย์วัฒนธรรมที่ดีที่สุด

12. ความไม่เพียงพอของสถานที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว

ความไม่เพียงพอของสถานที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวในเรื่องของสิ่งปลูกสร้างนั้น ในขณะที่นี้สร้างมานานกว่าสิบปีแล้ว ทำให้ทุกไตรมาสไปมาก จึงจำเป็นต้องมีการขยายปรับปรุงอย่างเร่งด่วน โดยการนำงบประมาณการบริหารที่มีการจัดสรรเงินทุนแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตามคุณยวีธมนธรรมได้ปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นที่ประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ถึงแม้ในบางเรื่องจะไม่สอดคล้อง หรือมีการปรับเปลี่ยนไปจากอัตลักษณ์เดิมของชุมชนบ้างก็ตาม แต่ชุมชนยังคงรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนไว้เป็นอย่างดี

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาดังแนวทางจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ตำบลเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี พบว่าศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำมีการบริหารจัดการโดยเทศบาลตำบลเขาชัย และมีการใช้บุคลากรและกลุ่มบุคคลในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้วิถีชีวิตเกี่ยวกับชาวไทยทรงดำ ให้กับนักท่องเที่ยวภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาล นำโดยนายกเทศบาลตำบลเขาชัย โดยมีแนวคิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมในชุมชนที่มีผู้นับถือเลือนหายไป แต่ในการบริหารจัดการนั้นมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องของการเดินทาง การท่องเที่ยวไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มาก หากมีความสะดวกสบายในการเดินทางเที่ยวชม ทางศูนย์วัฒนธรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเดินทางเป็นอย่างดี และขณะนี้นำสิ่งร่วมกันแก้ไข ปัญหาสภาพแวดล้อมภายในของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ต้องแสดงถึงความกลมกลืนกับชุมชนเป็นอย่างดีเพื่อเข้าถึงวัฒนธรรมได้อย่างกลมกลืน และแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทยทรงดำ

ปัญหาสภาพแวดล้อมภายนอกของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นยังไม่ได้รับการปรับปรุงเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ต่างๆ บริเวณรอบศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ การเดินทางเข้ามายังสถานที่ตั้งศูนย์วัฒนธรรม และป้ายบอกทาง ปัญหาป้ายชื่อศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นบ่งชี้ว่ายังไม่เป็นที่โดดเด่นและชัดเจนมากพอ จึงควรจัดทำป้ายชื่อศูนย์วัฒนธรรมให้มีขนาดใหญ่ โดดเด่น ชัดเจน และคงความเป็นอัตลักษณ์ของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำไว้ ปัญหาป้ายบอกทางที่สำคัญในการแสดงเส้นทางการเดินทางจากจุดนัดพบมายังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ป้ายบอกทางของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นยังขาดความโดดเด่นและชัดเจน การจัดทำป้ายบอกทางต้องมีความ โดดเด่น ชัดเจน และแสดงเรือยมาตลอดระยะเส้นทางการเดินทางจากจุดนัดพบ หรือจุดท่องเที่ยวหลัก จนถึงสถานที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติในการถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นซึ่งมีภายในศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เพราะในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นจะต้องมีผู้รู้หรือมีทัศนคติเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ เพราะมีทัศนคติที่มีความรู้มากพอที่จะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นนับว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำยังไม่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากนัก ในเรื่องของ การประชาสัมพันธ์จึงต้องเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์โดยต้องแสดงให้เห็นถึงความมีเสน่ห์เฉพาะตัวอันเกิด

จากความงดงามตามธรรมชาติ วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว

ปัญหาด้านความหลากหลายของสินค้าที่ระลึกของศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ เดิมสินค้าของศูนย์วัฒนธรรมนั้นเป็นผ้าถุง และเสื้อ แต่ในปัจจุบันทางศูนย์วัฒนธรรมได้ปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของสินค้าที่ระลึกให้สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นกระเป๋าโทรศัพท์ พวงกุญแจ กระเป๋าพหุพา ถึงแม้ว่าทางศูนย์วัฒนธรรมได้มีการปรับเปลี่ยนรูปลักษณะของสินค้าที่ระลึก แต่ยังไม่มีความหลากหลาย ทางศูนย์วัฒนธรรมจึงต้องคิดประดิษฐ์สินค้าที่ระลึกให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นอีก สินค้าที่ระลึกนั้นควรจัดทำให้มีความทันสมัย โดยที่ยังคงความเป็นวัฒนธรรมไทยทรงดำไว้

ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรมซึ่งไม่เพียงพอต่อการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ค่อนข้างมาก ดังนั้นจึงต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำให้มากกว่าต่อ การรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำนั้นได้รับความอนุเคราะห์จากทางภาครัฐ แต่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการส่วนต่างๆ ที่เป็นภาระส่งเสริมศูนย์วัฒนธรรม ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลภายในชุมชนที่แตกต่างกันอันเกิดจากบุคคลสองฝ่ายมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยฝ่ายหนึ่งต้องการอนุรักษ์อัตลักษณ์ของท้องถิ่นให้เป็นแบบดั้งเดิม และอีกฝ่ายหนึ่งยอมเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของชุมชนตามกาลเวลาเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ได้ในขณะนี้ ดังนั้นเพื่อการจัดการและพัฒนาที่สนับสนุนบุคคลทั้งสองฝ่ายควรร่วมมือ และปรึกษากันเพื่อให้ได้ผลสรุปที่ดีที่สุด ด้านปัญหาเรื่องของการไม่เพียงพอของสถานที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวในเรื่องของสิ่งปลูกสร้างนั้นขณะนี้ทุกไตรมาสไปมากจึงจำเป็นต้องมีการขยายปรับปรุงอย่างเร่งด่วน โดยการนำงบประมาณการบริหารที่มีการจัดสรรเงินทุนแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เพียงพอต่อการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดมาจากการจัดการที่ไม่เป็นระบบ การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีไม่เพียงพอ ขาดสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึก ความสามารถในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทาง ทัศนคติในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และความสามารถในการเข้าถึงสถานที่ตลาดงานการขาดการวางแผนระยะยาวที่เป็นรูปธรรม ประกอบกับทัศนคติของชุมชนใหม่ที่ขาดความใส่ใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์อันดั้งเดิมของชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าควรสร้างสำนึกของคนในท้องถิ่นเป็นแนวคิดที่สามารถสร้างความตระหนักและเห็นถึงคุณค่าและการดำรงความเป็นไทยทรงดำของตัวเองให้มีการสืบทอดวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ

ของชุมชนต่อไปในอนาคต เพื่อให้บุคคลภายนอกชุมชนได้ทราบถึงอัตลักษณ์ ความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของชาว
โททรงดำ บุคคลในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของมรดกทางวัฒนธรรมจะต้องมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่มีอัตลักษณ์ใน
ท้องถิ่นของตน บุคคลเหล่านี้ควรมีจิตสำนึกขอพระคุณบรรพบุรุษที่สร้างสรรค์ผลงานไว้ให้บุคคลรุ่นหลังได้ใช้
ประโยชน์ ที่สำคัญทุกคนต้องมีความคิดและความรู้สึกหวงแหนทรัพยากรสมบัติเหล่านี้ และพยายามรักษามรดก
ทางวัฒนธรรมทุกชิ้นให้คงอยู่เพื่อชนคนรุ่นหลังต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย คือ จากการศึกษาวิจัยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดมาจากการ
บริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบ งบประมาณในแต่ละปีไม่เพียงพอ ขาดสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ความหลากหลาย
ของสินค้าที่ระลึก ความสามารถในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทาง มีคุณค่าในการถ่ายทอดองค์ความรู้
ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และความสามารถในการเข้าถึงสถานที่ ตลาดจนการขาดการวางแผนระยะยาวที่เป็นรูป
ประธรรม ประกอบกับทัศนคติของคนรุ่นใหม่ที่ขาดความใส่ใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์อันดีงามของชุมชน ผู้วิจัยจึง
เสนอให้ศูนย์วัฒนธรรมควรถ่ายแบบการจัดการให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และจากผลการศึกษาที่ศูนย์วัฒนธรรม
ยังไม่เป็นที่รู้จักและนิยมมากนักจึงควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากขึ้น เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ
ท่องเที่ยว และเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ที่มีการให้ข้อมูลที่ทันสมัยตลอดเวลา เป็นต้น ควรเพิ่มบุคลากรให้เพียงพอ
ในอนาคต สร้างสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เช่น สินค้าที่ระลึก ของฝาก จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น อาจมี
การร่วมกับกิจกรรมของสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เช่น ถ้าเขาย้อย เป็นการถ่ายทอดความรู้และเพิ่มกิจกรรมให้
น่าสนใจ และสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนต่อไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากทางเทศบาลมีนโยบายที่จะเปลี่ยนสถานที่ของ
ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำในอนาคต เพื่อสะดวกต่อการเข้าถึง และให้เป็นที่ยุ้จักมากขึ้น เราจึงเสนอให้มีข้อมูล
การวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยครั้งต่อไปในด้าน การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวแนวทางการจัดการและ
ความต้องการของนักท่องเที่ยว และทัศนคติของคนในชุมชน

บรรณานุกรม

กรรข แลนป้อ. 2549. ศักยภาพในการพัฒนาชนเผ่าลาหู่ บ้านจะบูนี ตำบลแม่สลองนอก อำเภอ
แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย: เชียงราย (อัคราเนา)

กลุ่มนักศึกษาโครงการเรียนรู้ร่วมกันสร้างสรรค์ชุมชน พื้นที่ตำบลหนองปรัง, สารานุกรมไทยคำล้าคำ

เพชรบุรี: สำนักพิมพ์บริษัท เพชรภูมิการพิมพ์ จำกัด. 2547.

ถนนม คมยัมละมัย. "รู้เรื่องไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี." (แผ่นพับ)

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. การบริหารท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บริษัท

สามเจริญพานิชย์, 2549.

สุภาวณีย์ รัตนเลิศบุรณ. หลักการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : ตลาดแม่สลอง

เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). 2550.